

Digioppiminen – teknologian hyödyntämisen asialla

Millaisia kokemuksia opiskelijoilla on opiskelutekniikoista digioppimisessa? Mikä on sopiva ryhmäkoko verkko-opinnoissa? Millä työkaluilla muistiinpanoja tehdään? Entä hyödyntävätkö opiskelijat mobiiliteknologiaa? Lue, mitä Humakin opiskelijat vastasivat näihin kysymyksiin.

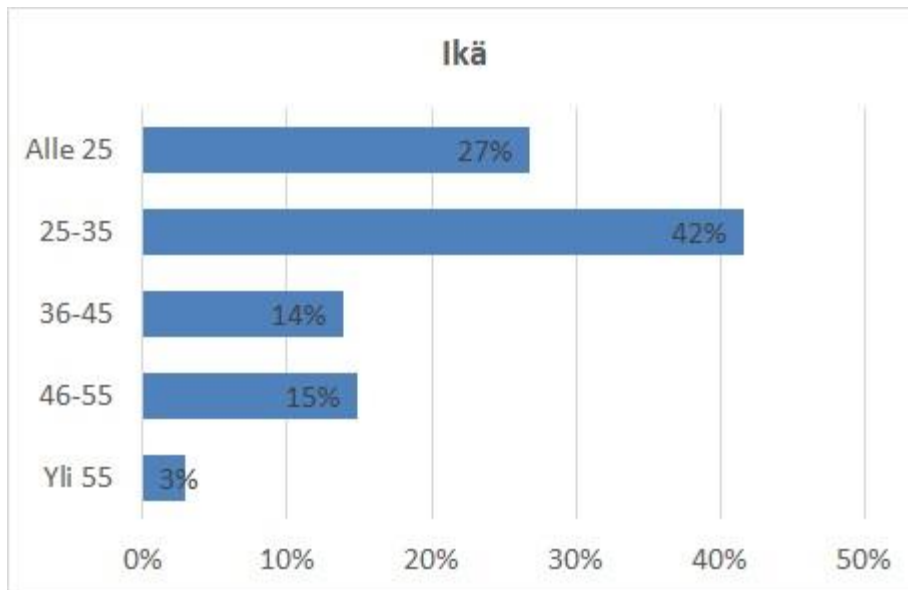
Humakin opiskelijoille tehtiin touko-kesäkuussa 2018 Digioppiminen – teknologian hyödyntämisen asialla -verkkokysely, johon vastasi 101 opiskelijaa. Koemme Humakissa opiskelijan näkökulman huomioimisen tärkeäksi. Tiedon keräämisen lisäksi kyselyn avulla haluttiin herättää opiskelija pohtimaan omia opiskelutekniikoitaan ja verkko-oppimistaan. Verkko-opintojaksoja sisältyy jossain määrin kaikkien opintoihin. Selvityksen kohteena olivat Humakin yhteisöpedagogi-, kulttuurituottaja- ja tulkkikoulutusten opiskelijat. Lämmin kiitos kaikille vastaajille. Tässä artikkelissa on koottuna yhteenveto vain tietyistä opetusteknologiaa koskevista kysymyksistä.

Verkkokyselyn tuloksia

Vastauksia saatiin Humakin kaikilta kampuksilta ja kaikista koulutuksista

Kysely lähetettiin sisäisen viestinnän välinein yli 1000 opiskelijalle. Näin ollen kyselyyn vastasi alle 10 prosenttia kohderyhmästä. Kyselyyn vastasi pääkaupunkiseudulta 57 henkilöä, Kuopiosta 18, Turusta 16 ja Jyväskylästä 10. Aktiivisin vastaajaryhmä olivat päiväopiskelijat

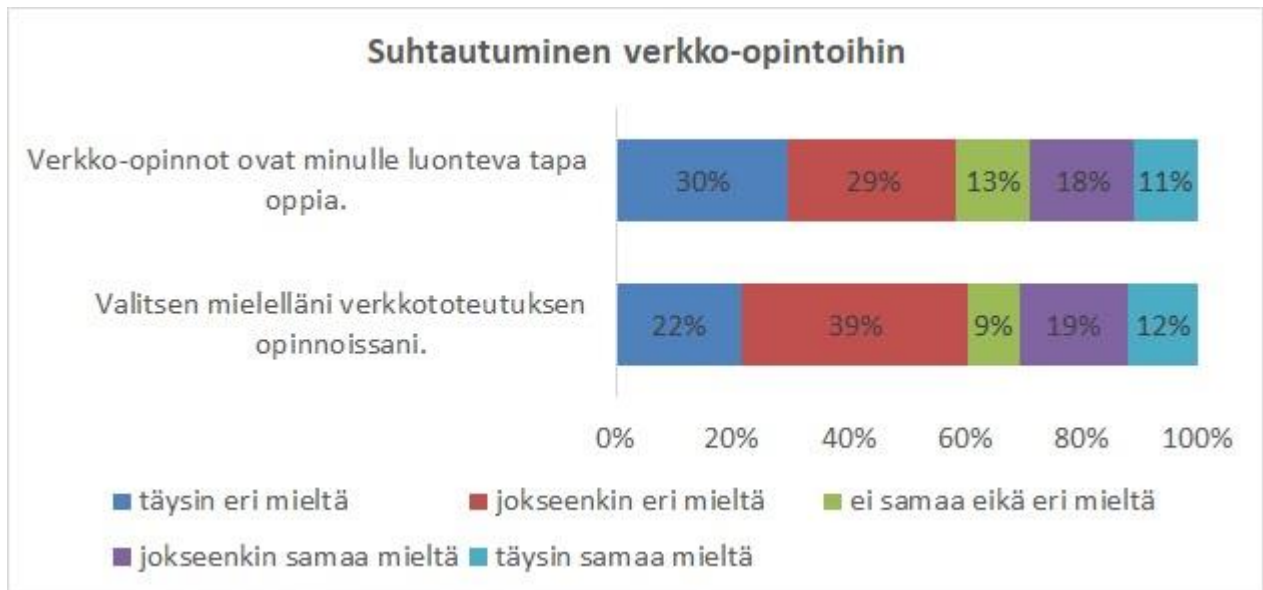
(n=78) ja myös monimuoto-opiskelijoista vastasi 21 opiskelijaa. Koulutuksittain vastaajat jakaantuivat seuraavasti: yhteisöpedagogi 72 %, kulttuurituottaja 21 % ja tulkki 7 %. Kyselyyn vastasi sekä alle 25-vuotiaita että muutama yli 55-vuotias. Suurin vastaajaryhmä olivat 25–35-vuotiaat (Kuvio 1).

Kuvio 1. Vastaajien ikä prosentteina AduLeT-hankkeen ikäluokittelun mukaisesti kysyttynä (n=101)

Digioppimisen mielekkyys

Verkko-opinnoilla tarkoitetaan opiskelua ja oppimistehtävien työstöä digitaalisissa oppimisympäristöissä. Opiskelijoilta kysyttiin, valitsevatko he mielellään opinnoissaan verkkototeutuksen (n=101) (Kuvio 2). Vastaajista suurin osa oli täysin tai jokseenkin eri mieltä. Suurin osa opiskelijoista (60 %) ei siis mielellään valitse verkko-opintoja. Kysyttäessä verkko-opintojen luontevuutta oppimisen tapana oli tulos samansuuntainen. Vähemmistö, 29 % vastaajista, oli sitä mieltä, että verkko-opiskelu on jokseenkin luontevaa tai täysin luonteva tapa oppia.

Kuvio 2. Digioppimisen mielekkyys (n=101)

Mikä on mielekäs ryhmäkoko verkko-oppimisen kannalta?

Erityisesti AduLeT-hankkeessa ollaan kiinnostuneita opiskelijoiden mielipiteestä siitä, mikä on sopiva ryhmäkoko verkko-opiskelussa. Mielekkäimpänä ryhmäkokona verkko-oppimisessa (n=101 valittujen vastausten lukumäärä: 155) pidettiin 3–5 opiskelijaa (Kuvio 3).

Kuvio 3 Mielekäs ryhmäkoko (n=101)

Avoimissa vastauksissa (n=58) perusteluina esitettiin muun muassa seuraavia:

Pienessä ryhmässä kaikkien panostuksella on merkitystä.

Kokemukseni mukaan ryhmätehtävissä vastuut jakautuvat epätasaisesti ja mitä suurempi ryhmä, sitä todennäköisemmin mukaan mahtuu niitä, jotka eivät panosta asiaan.

3-5 hengen ryhmään mahtuu erilaisia oppijoita ja erilaista osaamista, mutta ryhmä on riittävän pieni, jotta kaikki saavat äänen kuuluviin ja yhteisistä asioista saadaan päätettyä sujuvasti.

Visuaaliset opiskelutekniikat ovat suosittuja

Kysymyksessä "Mitä opiskelutekniikoita käytät säännöllisesti" (n=101, valittujen vastausten lukumäärä 425) yli puolet vastaajista piirtää kertomansa mukaan kaavioita tai miellekarttoja, merkitsee eri väreillä sekä ottaa valokuvia (ruutukaappauksia) opiskeltavasta materiaalista. Myös post-it-lappuja hyödyntää lähes puolet opiskelijoista. Suosituin opiskelutekniikka oli kuitenkin opiskelukaverilta kysyminen, 62 % vastauksissa pyydetään säännöllisesti apua opiskelukaverilta. Opiskelijat käyttävät monipuolisesti visuaalisia opiskelutekniikoita ja kaikissa koulutuksissa on tapana pyytää apua opiskelukaverilta. Avoimissa vastauksissa toistui muistiinpanojen kirjoittaminen yleisenä opiskelutekniikkana. Neljä vastaajaa nimesi avoimissa vastauksissa toimivana opiskelutekniikkana keskustelun. Alla olevassa kuviossa 4 näkyy kysyttyjen opiskelutekniikoiden suosio prosentteina.

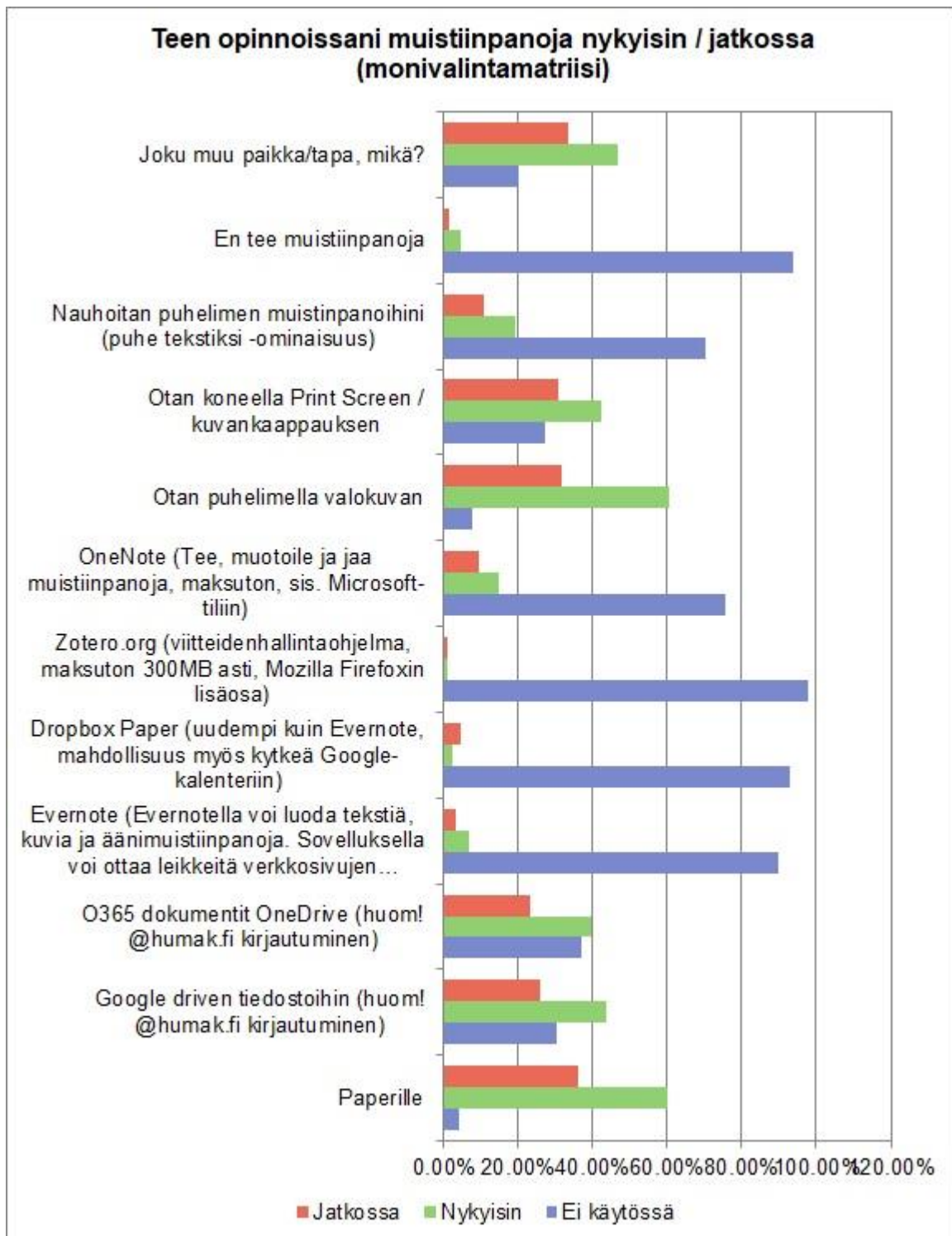

Kuvio 4. Opiskelutekniikoiden suosio henkilömäärinä kaikkien vastaajien kesken (n=101, valittujen vastausten lukumäärä 425)

Muistiinpanoja tehdään perinteisesti digitaalisuutta hyödyntäen

Kyselyssä oli mahdollista valita useita vaihtoehtoja muistiinpanotyökaluikseen (Kuvio 5) (n=100, vastauksia kaikkiaan 1155). Lähes jokainen vastaaja käyttää paperille kirjoitettuja

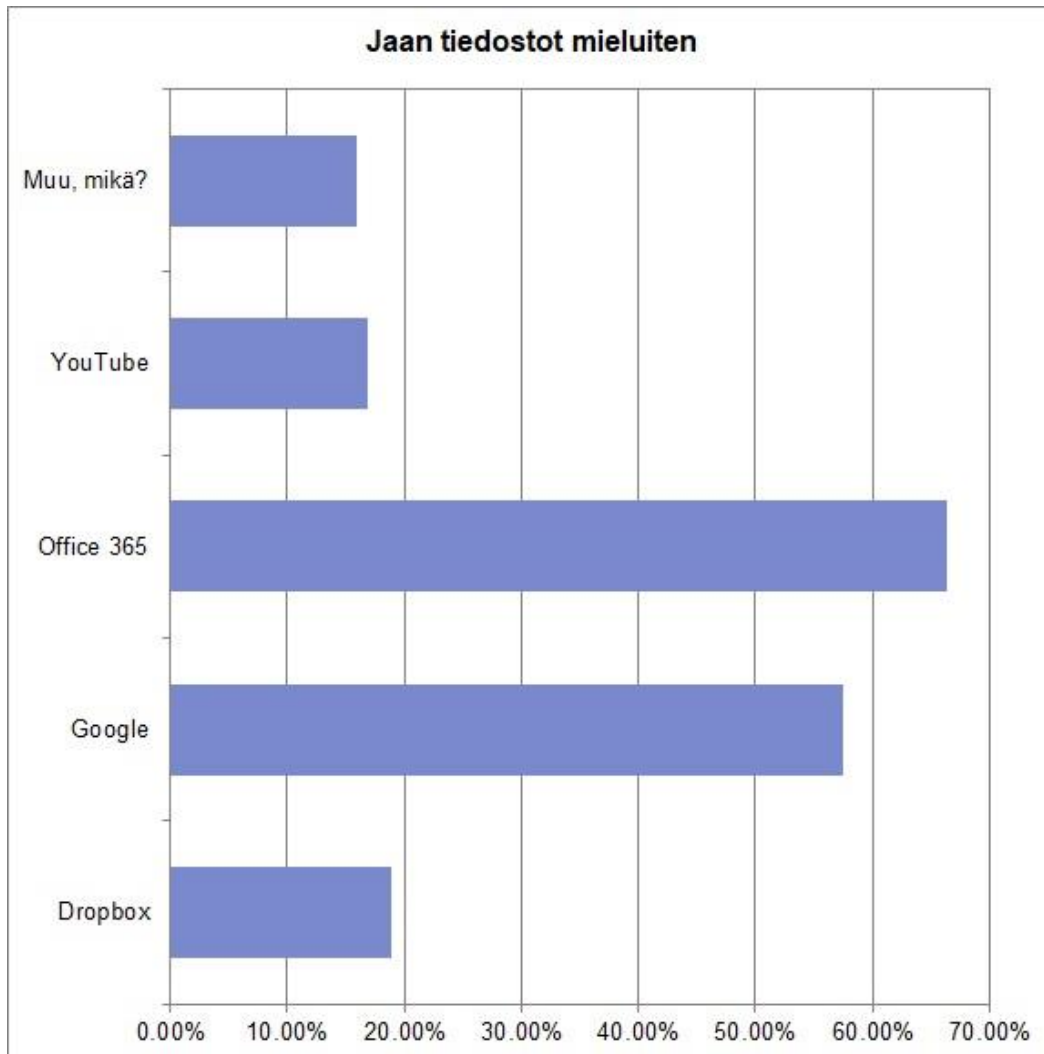
muistiinpanoja ja noin 60 % ottaa puhelimella valokuvan. Yli 40 % käyttää Google Drivea ja Print Screen -toimintoa näytön näkymän kopioimiseen. Myös OneDrive-dokumentit Office365-paketista olivat erittäin yleisesti käytössä.

Kuvio 5. Muistiinpanotekniikat: ei käytössä, nykyisin ja jatkossa (n=100)

Tiedostojen jakaminen on arkipäivää

Tiedostojen jakamisessa (n=101 ja valittujen vastausten lukumäärä oli 178) yleisimmät ympäristöt ovat Office 365 ja Googlen pilvipalvelut (Kuvio 6). Dropbox ja YouTube ovat myös käytössä opiskelijoilla heidän jakaessaan aineistoa. Humakin opiskelijat voivat kirjautua (at)humak.fi-sähköpostitunnuksellaan niin Office 365:n kuin Googlenkin (myös YouTube) pilvipalveluun. Tämä saattaa vaikuttaa näiden palveluiden suosioon.

Kuvio 6. Tiedostojen jakamiseen käytettävät ympäristöt (n=101)

Mobiiliteknologiaa hyödynnetään tiedonhaun ja viestinnän välineenä

Kyselyssä kartoitettiin, miten opiskelijat käyttävät mobiiliteknologiaa opinnoissaan (n=101), ja jos eivät käytä, niin mistä syystä. Kyselyssä ei ollut määritelty mobiiliteknologiaa, joten vastaukset perustuvat opiskelijan tulkintaan. Yli puolet opiskelijoista (57 %) hyödyntää opinnoissaan mobiiliteknologiaa. Yleisimmin mobiiliteknologiaa käytettiin tiedonhakuun ja viestimiseen. Konkreettisina esimerkkeinä mainittiin sanakirjojen käyttö, kuvien ottaminen, sähköposti ja WhatsApp. Myös BB Open LMS:ia (ent. Moodlerooms) ja kirjastopalveluita käytetään kännykällä. Osa kertoi käyttävänsä kännykkää kaikessa ja tietokoneen korvikkeena, poikkeuksena kuitenkin esseiden kirjoittaminen. Ainoastaan yhteisöpedagogien koulutuksessa (n=5) vastauksissa tuli ilmi osaamisen puute – kulttuurituottajien sekä tulkkien

vastauksissa ei mainittu tämän estävän mobiiliteknologian hyödyntämistä.

Moni käytti kyselyn lopussa mahdollisuuden kuvailla ajatuksiaan. Digitalisaatio miellettiin monesti opetuksen ja opiskelun siirtämiseksi verkkoon tai etäopiskeluksi, vaikka digitaaliset valmiudet ja teknologian hyödyntäminen ovat toki myös paljon muutakin. Työelämän tarpeita ajatellen digitaalisten taitojen kehittäminen muun ammattitaidon rinnalla on tarpeellista, mutta humanistisen alan opiskelijat toivat kyselyn avoimissa vastauksissa laajasti esille myös huolensa liiallisesta digitalisaation lisääntymisestä. Vastauksissa peräänkuulutettiin lähiopetuksen säilyttämistä digitaalisten välineiden hyödyntämisen rinnalla. Lehtorin tavoitettavuus ja lehtorin aktiiviset yhteydenotot koettiin tärkeäksi ja opintoja edistäväksi.

Pohdinta

Digitaaliset välineet mahdollistavat erilaisten oppimisen tapojen ja erilaisten opiskelijoiden huomioimisen paremmin. Digitaalinen ympäristö parantaa myös saavutettavuutta eri tavoin: esimerkiksi oppimateriaalin kuuntelu tai katselu sekä tekstin sanelu ovat ratkaisuja personoituihin tarpeisiin ja tukevat oppimista. Visuaaliset opiskelutekniikat ovat kyselyn mukaan suosittuja. On siis tärkeää muistaa kuljettaa visuaalisuutta mukana kurssitehtävissä, kuten Humakissa onkin tapana, koska tehtävänannot ohjaavat työskentelyä ja ajattelua. Esimerkiksi Flingan, Padletin, Prezin, Swayn tyyppisten sovellusten käyttö oppimistehtävissä rohkaisee kokeilemaan uusia työkaluja.

Moni opiskelija arvosti pieniä ryhmiä verkkotyöskentelyssä ja varmasti oma rooli ryhmässä on helpompi kokea merkitykselliseksi suosituimmassa 3—5 henkilön ryhmässä. Yhdenvertaisuuden tärkeys nousee näkyvästi esille siten, että avoimissa vastauksissa peräänkuulutettiin kaikkien panosta ryhmäsuorituksissa. Verkossa mielellään toimiville ihmisille digitaaliset ympäristöt ovat yhtä merkityksellisiä kuin konkreettiset ympäristöt, mutta pystytäänkö tämän kaltaista merkityksellisyyttä vaalimaan myös ihan kaikkien opiskelijoiden kohdalla? Miten mahdollistetaan se, että opiskelijat tulevat nähdyiksi myös digitaalisissa ympäristöissä?

Voimme olla ylpeitä siitä, että opiskelijat hyödyntävät monipuolisesti opiskelutekniikoita niin perinteisissä kuin digiympäristöissäänkin. Verkko-oppimisessa tulisi oppia käyttämään työelämän suosimia digitaalisia ympäristöjä sekä myös sosiaalisen median palveluita. Opintojaksot, joilla ryhmätöitä tehdään eri kampuksilla opiskelevien kesken, totuttavat yhteiseen etätyöskentelyyn.

Digiopintojen mielekkyydestä kysyttäessä pienen yllätyksen aiheutti se, että digitaalisissa ympäristöissä tapahtuvan opiskelun lisääntyminen herättää suuriakin tunteita ja koetaan uhkana opetuksen laadulle. Vastauksista voi tulkita, että lehtorin tavoitettavuuden pelätään olevan verkko-opinnoissa huonoa. Tämän asetelman vuoksi osalla opiskelijoista on haasteita motivoitua verkko-opintoihin. Valtakunnallisesti suuntana on digitaalisen opintotarjonnan lisääntyminen ammattikorkeakouluissa (eAMK Campusonline, avoin AMK). Useat opiskelijat käyvät työssä opintojen ohella, jolloin digiopinnot mahdollistavat joustavuutta ja opintojen yksilöllistä aikatauluttamista. Opiskelijoita tulee siis auttaa ja tukea oppimaan oppimisessa verkko-oppimisyhteisöissä. Tämä tukihan on yhtenä tavoitteena esimerkiksi eAMK-hankkeessa.

Humak on mukana eAMK- ja AduLeT-hankkeissa. eAMK-hankkeessa kehitetään monipuolisesti digitaalista oppimista, kuten verkko-opiskelua, digipedagogiikkaa ja digiohjausta. AduLeT-hankkeessa parannetaan opetuksen ja oppimisen laatua hyödyntämällä teknologiaa korkeakoulutuksessa.

Teksti: Tiina Roos, yhteisöpedagogiopiskelija Nurmijärven kampus, Humak ja Päivi Timonen, lehtori, verkkopedagogi, Humak

Kuva: © Rawpixel.com - stock.adobe.com